

DYREKTYWA KOMISJI 2010/43/UE**z dnia 1 lipca 2010 r.****w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w zakresie
wymogów organizacyjnych, konfliktów interesów, prowadzenia działalności, zarządzania ryzykiem
i treści umowy pomiędzy depozytariuszem a spółką zarządzającą****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 12 ust. 3, art. 14 ust. 2, art. 23 ust. 6, art. 33 ust. 6 oraz art. 51 ust. 4,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Przepisy i terminologia w zakresie wymogów organizacyjnych, konfliktów interesów i prowadzenia działalności powinny zostać w jak największym stopniu dostosowane do norm wprowadzonych w obszarze usług finansowych dyrektywą 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającą dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/22/EWG ⁽²⁾ oraz dyrektywą Komisji 2006/73/WE z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającą środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy ⁽³⁾. Dostosowanie to, należyć uwzględniające specyfikę branży zarządzania zbiorowym portfelem, pozwoliłoby jednocześnie na wypracowanie jednolitych norm nie tylko w różnych sektorach usług finansowych, ale także w szerszej pojmowanej branży zarządzania aktywami, w przypadku której pewnymi wymogami dyrektywy 2006/73/WE zostały już objęte spółki zarządzające UCITS w niektórych państwach członkowskich.

(2) Przepisy te należy przyjąć w formie dyrektywy, by możliwe było dostosowanie przepisów wykonawczych do specyfiki rynków i systemów prawnych w każdym państwie członkowskim. Dyrektywa zapewni również maksymalny poziom spójności z systemem utworzonym na mocy dyrektywy 2006/73/WE.

(3) Mimo iż przepisy niniejszej dyrektywy ogólnie dotyczą wszystkich spółek zarządzających, są one wystarczająco elastyczne, by zagwarantować, że ich stosowanie oraz nadzór właściwych organów nad ich stosowaniem jest proporcjonalny i uwzględnia charakter, skalę i stopień złożoności działalności spółki zarządzającej oraz różnorodność spółek objętych zakresem stosowania dyrektywy 2009/65/WE, a także zróżnicowany charakter poszczególnych UCITS, którymi może zarządzać spółka zarządzająca.

(4) O ile jest to dozwolone przez prawo krajowe, spółkom zarządzającym powinno być wolno dokonywać ustaleń dotyczących prowadzenia niektórych działań przez osoby trzecie. Przepisy wykonawcze powinny się interpretować odpowiednio do tego założenia. Spółka zarządzająca powinna w szczególności przeprowadzić badanie *due diligence* w celu stwierdzenia, czy uwzględniając charakter obowiązków, które mają wykonywać osoby trzecie, przedsiębiorstwo je wykonujące można uznać za mające kwalifikacje i zdolne do przejęcia danych obowiązków. Osoba trzecia powinna zatem spełniać wszystkie wymogi organizacyjne i wymogi dotyczące konfliktów interesów związane z działalnością, która ma być wykonywana. Wynika z tego również, że spółka zarządzająca powinna sprawdzić, czy osoba trzecia podjęła odpowiednie środki w celu spełnienia wymienionych wymogów, a także skutecznie monitorować spełnianie tych wymogów przez osobę trzecią. Jeżeli osoba, której powierzono zadania, jest odpowiedzialna za stosowanie przepisów dotyczących powierzonych zadań, monitorowanie powierzonych zadań powinno podlegać równoważnym wymogom organizacyjnym i wymogom dotyczącym konfliktów interesów. Spółka zarządzająca powinna być w stanie uwzględnić w procedurze *due diligence* fakt, że osoba trzecia, której powierzono zadania, będzie często podlegać przepisom dyrektywy 2004/39/WE.

(5) Aby uniknąć stosowania różnych standardów wobec spółek zarządzających i spółek inwestycyjnych, które nie wyznaczyły spółki zarządzającej, te ostatnie powinny być objęte tymi samymi zasadami postępowania i przepisami dotyczącymi konfliktów interesów i zarządzania ryzykiem co spółki zarządzające. W ramach dobrej praktyki przepisy niniejszej dyrektywy, dotyczące procedur administracyjnych i mechanizmu kontroli wewnętrznej, powinny mieć zastosowanie zarówno do spółek zarządzających, jak i spółek inwestycyjnych, które nie wyznaczyły spółki zarządzającej, uwzględniając zasadę proporcjonalności.

⁽¹⁾ Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32.

⁽²⁾ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 241 z 2.9.2006, s. 26.

- (6) Dyrektywa 2009/65/WE wymaga, by spółki zarządzające stosowały właściwe procedury administracyjne. W celu spełnienia powyższego wymogu spółki zarządzające powinny ustanowić dobrze udokumentowaną strukturę organizacyjną, zapewniającą wyraźny podział obowiązków i odpowiednią wymianę informacji pomiędzy wszystkimi zaangażowanymi stronami. Spółki zarządzające powinny również ustanowić systemy ochrony informacji i systemy zapewniające ciągłość działania, które w wystarczającym stopniu pozwolą im na wywiązanie się z obowiązków w przypadku gdy ich zadania wykonywane są przez osoby trzecie.
- (7) Spółki zarządzające powinny również utrzymywać niezbędne zasoby, w szczególności zatrudniać pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje, wiedzę i doświadczenie pozwalające im na wykonywanie swoich obowiązków.
- (8) W odniesieniu do procedur bezpiecznego przetwarzania danych i obowiązku odtworzenia wszystkich transakcji, w które zaangażowane są UCITS, spółka zarządzająca powinna dysponować ustaleniami pozwalającymi na szybkie i odpowiednie zarejestrowanie każdej transakcji dokonywanej w imieniu UCITS.
- (9) Księgowość jest jednym z głównych obszarów administracji UCITS. Pierwszorzędne znaczenie ma zatem doprecyzowanie procedur księgowych w przepisach wykonawczych. Przepisy niniejszej dyrektywy powinny zatem podtrzymać zasady wymagające bezpośredniej identyfikacji wszystkich aktywów i pasywów UCITS lub jego subfunduszu oraz prowadzenia odrębnych ksiąg rachunkowych. Ponadto w przypadku gdy istnieją różne kategorie jednostek w zależności od np. wysokości opłat administracyjnych, należy umożliwić bezpośrednie określenie, na podstawie ksiąg rachunkowych, wartości netto aktywów reprezentowanych przez jednostki tych różnych kategorii.
- (10) Jasny podział obowiązków osób zarządzających wyższego szczebla i komórki ds. nadzoru jest niezbędny do wdrożenia odpowiednich mechanizmów kontroli wewnętrznej wymaganych na podstawie dyrektywy 2009/65/WE. Oznacza to, że osoby zarządzające wyższego szczebla powinny być odpowiedzialne za realizację ogólnej polityki inwestycyjnej, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 583/2010 z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w zakresie kluczowych informacji dla inwestorów i warunków, które należy spełnić w przypadku dostarczania kluczowych informacji dla inwestorów lub prospektu emisyjnego na trwałym nośniku innym niż papier lub za pośrednictwem strony internetowej ⁽¹⁾. Osoby zarządzające wyższego szczebla powinny również nadal być odpowiedzialne za strategię inwestycyjną stanowiącą ogólne wytyczne dotyczące strategicznej alokacji aktywów UCITS oraz za techniki inwestycyjne niezbędne do odpowiedniej i skutecznej realizacji polityki inwestycyjnej. Jasny podział obowiązków powinien również zapewnić istnienie odpowiedniej kontroli gwarantującej, że aktywa UCITS są inwestowane zgodnie z regulaminem funduszu lub dokumentami założycielskimi oraz z obowiązującymi przepisami prawa, a także przestrzeganie limitów ryzyka dotyczących danego UCITS. Podział obowiązków powinien być zgodny z rolą i obowiązkami osób zarządzających wyższego szczebla oraz komórki ds. nadzoru przewidzianymi w obowiązującym prawie krajowym oraz w kodeksach ładu korporacyjnego. Osobami zarządzającymi wyższego szczebla mogą być niektórzy lub wszyscy członkowie zarządu.
- (11) Stała komórka ds. nadzoru zgodności z prawem oraz komórka ds. audytu wewnętrznego są niezbędne do zagwarantowania, że spółka zarządzająca posiada odpowiedni mechanizm kontroli. Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem powinna być zorganizowana w taki sposób, aby zapewnić wykrywanie ryzyka niewywiązania się przez spółkę zarządzającą z jej zobowiązań wynikających z dyrektywy 2009/65/WE. Komórka ds. audytu wewnętrznego powinna służyć weryfikacji i ocenie różnych procedur kontroli i ustaleń administracyjnych wdrożonych przez spółkę zarządzającą.
- (12) Należy zapewnić spółkom zarządzającym pewną elastyczność w tworzeniu struktur zarządzania ryzykiem. W przypadkach gdy posiadanie odrębnej komórki ds. zarządzania ryzykiem nie byłoby odpowiednie lub proporcjonalne, spółka zarządzająca powinna być jednak w stanie wykazać, że odpowiednie środki ochrony przed konfliktami interesów umożliwiają jej prowadzenie działań z zakresu zarządzania ryzykiem w sposób niezależny.
- (13) Dyrektywa 2009/65/WE zobowiązuje spółki zarządzające do wdrożenia zasad dotyczących transakcji osobistych. Zgodnie z dyrektywą 2006/73/WE spółki zarządzające powinny uniemożliwiać swoim pracownikom, w przypadku których istnieje konflikt interesów lub którzy są w posiadaniu informacji poufnych w rozumieniu dyrektywy 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) ⁽²⁾, zawieranie transakcji osobistych wiążących się z nieuprawnionym wykorzystaniem informacji, które uzyskali podczas wykonywania obowiązków służbowych.
- (14) Na mocy dyrektywy 2009/65/WE spółki zarządzające są zobowiązane do dopilnowania, by każda transakcja portfelową, w którą zaangażowane są UCITS, mogła być odtworzona, dostarczając informacji o jej pochodzeniu, stronach biorących w niej udział, jej charakterze oraz czasie i miejscu jej realizacji. W związku z tym należy ustanowić wymogi dotyczące rejestrowania transakcji portfelowych oraz zleceń subskrypcji i umorzenia.
- (15) Na mocy dyrektywy 2009/65/WE spółki zarządzające UCITS są zobowiązane do posiadania odpowiednich mechanizmów zapewniających uczciwe traktowanie UCITS w przypadku nieuniknionych konfliktów interesów. Spółki zarządzające powinny zatem zadbać w takich przypadkach o niezwłoczne informowanie osób zarządzających wyższego szczebla lub innych właściwych organów wewnętrznych spółki zarządzającej, w celu podjęcia niezbędnych decyzji zapewniających uczciwe traktowanie UCITS i posiadaczy ich jednostek uczestnictwa.

⁽¹⁾ Zob. 1 s. niniejszego Dziennika Urzędowego.

⁽²⁾ Dz.U. L 96 z 12.4.2003, s. 16.

- (16) Spółki zarządzające powinny być zobowiązane do przyjęcia, stosowania i utrzymywania skutecznej i odpowiedniej strategii wykonywania praw głosu związanych z instrumentami finansowymi, które znajdują się w posiadaniu zarządzanych przez nie UCITS, w celu zagwarantowania, że prawa te wykonywane są na korzyść wyłącznie UCITS. Informacje na temat powyższej strategii oraz jej stosowania powinny być swobodnie dostępne dla inwestorów, w tym za pośrednictwem stron internetowych. Zależnie od przypadku, decyzja o niewykonywaniu praw głosu może zostać uznana w pewnych okolicznościach za decyzję mającą na uwadze wyłączną korzyść UCITS, w zależności od jego strategii inwestycyjnej. Nie należy jednak wykluczać możliwości samodzielnego głosowania przez spółkę inwestycyjną lub wydania przez nią instrukcji dotyczących głosowania spółce zarządzającej.
- (17) Obowiązek poinformowania osób zarządzających wyższego szczebla lub innego właściwego organu wewnętrznego spółki zarządzającej w celu podjęcia przez nie niezbędnych decyzji nie powinien ograniczać obowiązku spółek zarządzających i UCITS do zgłaszania (np. w sprawozdaniach okresowych) sytuacji, w których ustalenia organizacyjne lub administracyjne w zakresie konfliktów interesów nie wystarczyły, by z należytą pewnością zapobiec wystąpieniu ryzyka szkody. W zgłoszeniu tym należy wyjaśnić i uzasadnić decyzję podjętą przez spółkę zarządzającą, nawet w przypadku decyzji o niepodjęciu działań, uwzględniając wewnętrzne zasady polityki i procedury przyjęte w celu wykrywania konfliktów interesów, zapobiegania im i zarządzania nimi.
- (18) Na mocy dyrektywy 2009/65/WE spółki zarządzające są zobowiązane do działania w najlepszym interesie UCITS, którymi zarządzają, oraz integralności rynku. Pewne strategie np. *market timing* (dążenie do wyprzedzania reakcji rynku) lub *late trading* (transakcje dokonywane po zamknięciu przyjmowania zleceń według ceny z tego samego dnia) mogą mieć negatywne skutki dla posiadaczy jednostek uczestnictwa i pogarszać funkcjonowanie rynku. Spółki zarządzające powinny zatem dysponować odpowiednimi procedurami umożliwiającymi zapobieganie nieprawidłowym praktykom. Spółki zarządzające powinny ponadto wdrożyć odpowiednie procedury zapobiegające stosowaniu nieuzasadnionych opłat i niewłaściwych praktyk, takich jak generowanie nadmiernej ilości transakcji, uwzględniające cele i politykę inwestycyjną UCITS.
- (19) Spółki zarządzające powinny również działać w najlepszym interesie UCITS zarówno wówczas, gdy bezpośrednio realizują zlecenia w imieniu UCITS, którymi zarządzają, jak i gdy przekazują je do realizacji osobom trzecim. Podczas realizacji zleceń w imieniu UCITS spółki zarządzające powinny podejmować wszelkie uzasadnione kroki w celu stałego uzyskiwania najkorzystniejszych dla UCITS wyników, uwzględniając cenę, koszty, bezwzględność, prawdopodobieństwo realizacji i rozliczenia, wielkość i charakter zlecenia oraz wszelkie inne aspekty dotyczące jego realizacji.
- (20) W celu zagwarantowania spełnienia wymogu przewidzianego w dyrektywie 2009/65/WE, zgodnie z którym spółki zarządzające postępują z należytą fachowością, dbałością i starannością, w najlepszym interesie UCITS, którymi zarządzają, należy ustanowić zasady dotyczące obsługi zleceń.
- (21) Niektóre opłaty, prowizje i korzyści niepieniężne, które mogą być wypłacane na rzecz spółki zarządzającej lub przez nią, nie powinny być dopuszczalne, ponieważ mogą mieć wpływ na przestrzeganie wymogów ustanowionych w dyrektywie 2009/65/WE, tj. uczciwego i godziwego postępowania przez spółki zarządzające, w najlepszym interesie UCITS. Należy zatem ustanowić jasne zasady określające, kiedy wniesione opłaty, prowizje lub korzyści niepieniężne nie są uznawane za naruszenie tych zasad.
- (22) Działalność transgraniczna spółki zarządzającej prowadzi do nowych wyzwań w relacjach pomiędzy spółką zarządzającą a depozytariuszem UCITS. W celu zagwarantowania niezbędnej pewności prawnej w niniejszej dyrektywie należy określić główne elementy umowy pomiędzy depozytariuszem UCITS a spółką zarządzającą, jeżeli spółka zarządzająca ma siedzibę w innym państwie członkowskim niż macierzyste państwo członkowskie UCITS. Uwzględniając potrzebę zagwarantowania, że wspomniana umowa właściwie służy swojemu celowi, należy przewidzieć normę kolizyjną, stanowiącą odstępstwo od art. 3 i 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) ⁽¹⁾, w taki sposób, że prawem właściwym dla wspomnianej umowy jest prawo macierzystego państwa członkowskiego UCITS.
- (23) W dyrektywie 2009/65/WE przewidziano obowiązek określenia kryteriów dotyczących oceny adekwatności procesu zarządzania ryzykiem spółki zarządzającej. Kryteria te powinny koncentrować się na opracowaniu odpowiedniej i udokumentowanej polityki zarządzania ryzykiem, która ma być stosowana przez spółki zarządzające. Polityka ta powinna umożliwiać spółkom zarządzającym ocenę różnych rodzajów ryzyka podejmowanego w związku z pozycjami w portfelach, którymi zarządzają, oraz wkładu tych poszczególnych rodzajów ryzyka w ogólny profil ryzyka portfela. Zasady polityki zarządzania ryzykiem powinny być adekwatne i proporcjonalne do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności spółki zarządzającej i UCITS, którymi spółka ta zarządza.
- (24) Okresowa ocena, monitorowanie i przegląd polityki zarządzania ryzykiem przez spółki zarządzające jest również kryterium oceny adekwatności procesu zarządzania ryzykiem. Kryterium to obejmuje również przegląd skuteczności środków podjętych w celu wyeliminowania nieprawidłowości w funkcjonowaniu procesu zarządzania ryzykiem.

⁽¹⁾ Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6.

- (25) Zasadniczym elementem kryteriów oceny adekwatności procesów zarządzania ryzykiem jest przyjęcie przez spółkę zarządzającą proporcjonalnych i skutecznych metod pomiaru umożliwiających dokonanie w dowolnym momencie pomiaru ryzyka, na jakie są lub mogą być narażone UCITS, którymi spółka ta zarządza. Wymogi te określono na podstawie wspólnych praktyk uzgodnionych przez właściwe organy państw członkowskich. Obejmują one zarówno środki ilościowe, w przypadku wymiernych rodzajów ryzyka, jak i metody jakościowe. Elektroniczne systemy i narzędzia przetwarzania danych stosowane do obliczania środków ilościowych powinny być zintegrowane pomiędzy sobą lub z aplikacjami wykorzystywanymi do celów bezpośredniej obsługi klienta i aplikacjami księgowymi. Metody pomiaru ryzyka powinny pozwalać na odpowiedni pomiar ryzyka w okresach większych zawirusowań na rynku oraz, w razie potrzeby, ich przegląd w interesie posiadaczy jednostek uczestnictwa. Powinny one również pozwalać na odpowiednią ocenę koncentracji i interakcji pomiędzy danymi rodzajami ryzyka na poziomie portfela.
- (26) Celem prawidłowo funkcjonującego systemu zarządzania ryzykiem jest przestrzeganie przez spółki zarządzające limitów inwestycyjnych określonych w dyrektywie 2009/65/WE, takich jak limit ogólnego narażenia na ryzyko i narażenia na ryzyko kontrahenta. Należy zatem ustanowić kryteria dotyczące obliczania ryzyka kontrahenta i ogólnego narażenia na ryzyko.
- (27) Przy ustanawianiu powyższych kryteriów niezbędne jest, by w niniejszej dyrektywie doprecyzowano sposób obliczania ogólnego narażenia na ryzyko, w tym na podstawie metody zaangażowania, wartości zagrożonej lub zaawansowanych metod pomiaru ryzyka. W dyrektywie należy również określić główne elementy metodyki, którą powinna stosować spółka zarządzająca do obliczania ryzyka kontrahenta. Stosując te przepisy należy uwzględnić warunki, z zastrzeżeniem których metody te są stosowane, w tym zasady mające zastosowanie do ustaleń dotyczących zabezpieczeń mających na celu ograniczenie narażenia UCITS na ryzyko kontrahenta, a także stosowanie ustaleń dotyczących kompensowania zobowiązań i zabezpieczania wypracowanych przez właściwe organy w ramach prac Komitetu Europejskich Organów Nadzoru nad Rynkiem Papierów Wartościowych.
- (28) Zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE spółki zarządzające są zobowiązane do stosowania procesu dokładnej i niezależnej oceny wartości pozagiełdowych instrumentów pochodnych. Niniejsza dyrektywa ustanawia zatem szczegółowe zasady dotyczące tego procesu zgodnie z dyrektywą Komisji 2007/16/WE z dnia 19 marca 2007 r. dotyczącą wykonania dyrektywy Rady 85/611/EWG w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) w zakresie wyjaśnienia niektórych definicji⁽¹⁾. W ramach dobrej praktyki spółki zarządzające powinny stosować te wymogi w stosunku do instrumentów, które narażają UCITS na ryzyko wyceny odpowiadające ryzyku związanemu z pozagiełdowymi instrumentami pochodnymi, takimi jak brak płynności produktu i/lub złożony charakter struktury spłaty. Spółki

zarządzające powinny zatem przyjąć ustalenia i procedury zgodne z wymogami ustanowionymi w art. 44 dotyczącymi wyceny zbywalnych papierów wartościowych o ograniczonej płynności lub złożonym charakterze bądź instrumentów rynku pieniężnego wymagających stosowania metod wyceny na podstawie modelu.

- (29) Na mocy dyrektywy 2009/65/WE spółka zarządzająca jest zobowiązana do powiadamiania odpowiednich właściwych organów o typach instrumentów pochodnych, w które dokonano inwestycji UCITS, ryzyku z tym związanym, obowiązujących limitach ilościowych i wybranych metodach szacowania ryzyka związanego z tymi transakcjami. Należy określić treść i procedury, które mają stosować spółki zarządzające podczas wykonywania tego obowiązku.
- (30) Konsultacji technicznych udzielił Komitet Europejskich Organów Nadzoru nad Rynkiem Papierów Wartościowych ustanowiony na mocy decyzji Komisji 2009/77/WE⁽²⁾.
- (31) Środki przewidziane w niniejszej dyrektywie są zgodne z opinią Europejskiego Komitetu Papierów Wartościowych,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszej dyrektywie ustanawia się przepisy wykonawcze do dyrektywy 2009/65/WE:

- określające procedury i ustalenia, o których mowa w art. 12 ust. 1 akapit drugi lit. a), oraz struktury i wymogi organizacyjne służące ograniczeniu konfliktów interesów do minimum, o których mowa w art. 12 ust. 1 akapit drugi lit. b);
- ustanawiające kryteria postępowania uczciwego i rzetelnego oraz z należytą fachowością, dbałością i starannością, w najlepszym interesie UCITS oraz kryteria służące do ustalania typów konfliktów interesów, określające zasady mające na celu zapewnienie wydajnego wykorzystania zasobów oraz kroki, które należy podjąć w celu wykrycia konfliktów interesów określonych w art. 14 ust. 1 i 2, zapobiegania im, zarządzania nimi bądź ich ujawniania;
- dotyczące informacji, jakie mają być zawarte w umowach pomiędzy depozytariuszem a spółką zarządzającą zgodnie z art. 23 ust. 5 i art. 33 ust. 5; oraz

⁽¹⁾ Dz.U. L 79 z 20.3.2007, s. 11.

⁽²⁾ Dz.U. L 25 z 29.1.2009, s. 18.

4) dotyczące procesu zarządzania ryzykiem, o którym mowa w art. 51 ust. 1, w szczególności kryteria dotyczące oceny adekwatności procesu zarządzania ryzykiem stosowanego przez spółkę zarządzającą oraz polityki i procesów zarządzania ryzykiem, a także ustaleń, procesów i metod w zakresie pomiaru ryzyka i zarządzania nim odnoszące się do tych kryteriów.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do spółek zarządzających zajmujących się zarządzaniem przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS), jak określono w art. 6 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE.

Rozdział V niniejszej dyrektywy ma również zastosowanie do depozytariuszy wykonujących swoje obowiązki zgodnie z przepisami rozdziału IV i rozdziału V sekcja 3 dyrektywy 2009/65/WE.

2. Przepisy niniejszego rozdziału, rozdziału II art. 12 i rozdziałów III, VI i VI stosuje się odpowiednio do spółek inwestycyjnych, które nie wyznaczyły spółki zarządzającej posiadającej zezwolenie na działalność na mocy dyrektywy 2009/65/WE.

W tych przypadkach „spółkę zarządzającą” rozumie się jako „spółkę inwestycyjną”.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się definicje określone w dyrektywie 2009/65/WE oraz następujące definicje dodatkowe:

- 1) „klient” oznacza osobę fizyczną lub prawną lub inne przedsiębiorstwo, w tym UCITS, na rzecz którego spółka zarządzająca świadczy usługę zarządzania zbiorowym portfelem lub usługi zgodnie z art. 6 ust. 3 dyrektywy 2009/65/WE;
- 2) „posiadacz jednostek uczestnictwa” oznacza osobę fizyczną lub prawną posiadającą co najmniej jedną jednostkę uczestnictwa w UCITS;
- 3) „osoba zaangażowana” w odniesieniu do spółki zarządzającej oznacza dowolną spośród następujących osób:
 - a) dyrektor, wspólnik lub osoba na stanowisku równorzędnym, lub osoba kierująca spółką zarządzającą;
 - b) pracownik spółki zarządzającej oraz każda inna osoba fizyczna, której usługi pozostają do dyspozycji i pod kontrolą spółki zarządzającej oraz która uczestniczy w świadczeniu usług zarządzania zbiorowym portfelem przez spółkę zarządzającą;

c) osoba fizyczna, która bezpośrednio uczestniczy w świadczeniu usług na rzecz spółki zarządzającej na mocy upoważnienia udzielonego osobom trzecim do celów świadczenia przez spółkę zarządzającą usług zarządzania zbiorowym portfelem;

- 4) „osoby zarządzające wyższego szczebla” oznaczają osobę lub osoby faktycznie prowadzące działalność spółki zarządzającej zgodną z art. 7 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2009/65/WE;
- 5) „zarząd” oznacza zarząd spółki zarządzającej;
- 6) „komórka ds. nadzoru” oznacza odpowiednie osoby lub organ(-y) odpowiedzialne za nadzór nad osobami zarządzającymi wyższego szczebla oraz za ocenę i okresowy przegląd adekwatności i skuteczności procesu zarządzania ryzykiem oraz polityk, ustaleń i procedur wdrożonych w celu spełnienia wymogów wynikających z dyrektywy 2009/65/WE;
- 7) „ryzyko kontrahenta” oznacza ryzyko straty dla UCITS wynikające z faktu, że kontrahent będący stroną transakcji może nie wypełnić swoich zobowiązań przed ostatecznym rozliczeniem przepływu pieniężnego w ramach transakcji;
- 8) „ryzyko płynności” oznacza ryzyko polegające na braku możliwości sprzedania, zlikwidowania lub zamknięcia pozycji wchodzącej w skład portfela UCITS przy ograniczonych kosztach i w odpowiednio krótkim czasie, na skutek czego zagrożona jest zdolność UCITS do stałego przestrzegania przepisów art. 84 ust. 1 dyrektywy 2009/65/WE;
- 9) „ryzyko rynkowe” oznacza ryzyko straty dla UCITS wynikające z wahań wartości rynkowej pozycji wchodzących w skład portfela UCITS na skutek ewolucji zmiennych rynkowych, takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji i towarów lub zdolność kredytowa emitenta;
- 10) „ryzyko operacyjne” oznacza ryzyko straty dla UCITS wynikające z nieodpowiednich procesów wewnętrznych i nieprawidłowości dotyczących zasobów ludzkich i systemów spółki zarządzającej lub też ze zdarzeń zewnętrznych oraz obejmuje ryzyko prawne i ryzyko dokumentacyjne, a także ryzyko wynikające z procedur zawierania transakcji, rozliczania i wyceny stosowanych w imieniu UCITS.

Zdefiniowany w pkt 5 termin „zarząd” nie obejmuje rady nadzorczej, jeżeli spółki zarządzające stosują system dualistyczny, w skład którego wchodzi zarząd i rada nadzorcza.

ROZDZIAŁ II

PROCEDURY ADMINISTRACYJNE I MECHANIZM KONTROLNY

(Artykuł 12 ust. 1 lit. a) i art. 14 ust. 1 lit. c)
dyrektywy 2009/65/WE)

SEKCJA 1

Zasady ogólne

Artykuł 4

Ogólne wymogi dotyczące procedur i organizacji

1. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających przestrzegania następujących wymogów:

- a) ustanowienie, wprowadzenie i utrzymywanie procedur decyzyjnych i struktury organizacyjnej, które w jasny i udokumentowany sposób określają zasady podległości służbowej oraz przydzielają funkcje i obowiązki;
- b) upewnienie się, czy osoby zaangażowane wiedzą o procedurach, które mają obowiązek przestrzegać w celu właściwego wypełniania swoich obowiązków;
- c) ustanowienie, wprowadzenie i utrzymywanie odpowiednich mechanizmów kontroli wewnętrznej służących zapewnieniu zgodności z decyzjami i procedurami na wszystkich szczeblach organizacyjnych spółki zarządzającej;
- d) ustalenie, wprowadzenie i utrzymywanie efektywnego systemu sprawozdawczości wewnętrznej i przekazu informacji na wszystkich odpowiednich szczeblach organizacyjnych spółki zarządzającej, a także skutecznej wymiany informacji z zaangażowanymi osobami trzecimi;
- e) utrzymywanie odpowiedniej, należytej uporządkowanej dokumentacji dotyczącej działalności gospodarczej i organizacji wewnętrznej.

Państwa członkowskie dbają o to, by spółki zarządzające brały pod uwagę charakter, skalę i stopień złożoności prowadzonej przez siebie działalności, a także charakter i zakres usług oraz działań wykonywanych w jej ramach.

2. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły, wprowadziły i utrzymywały systemy i procedury, które zapewniają właściwy stopień bezpieczeństwa, rzetelności i poufności informacji, uwzględniając przy tym charakter danych informacji.

3. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły, wprowadziły i utrzymywały odpowiednią politykę ciągłości działania, której celem jest zachowanie najważniejszych danych i funkcji oraz utrzymanie usług i działalności w razie przerwy w funkcjonowaniu systemów i procedur – a jeśli nie jest to możliwe – możliwie szybkie odzyskanie takich danych i funkcji oraz możliwie szybkie wznowienie usług i działalności.

4. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły, wprowadziły i utrzymywały zasady i procedury księgowe, które umożliwiają terminowe dostarczenie właściwemu organowi, na jego wniosek, sprawozdań finansowych, które dają prawdziwy i rzetelny obraz ich sytuacji finansowej oraz są zgodne ze wszystkimi obowiązującymi standardami i regułami rachunkowości.

5. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające monitorowały i regularnie oceniały adekwatność i skuteczność stosowanych przez siebie systemów, mechanizmów kontroli wewnętrznej i ustaleń dokonanych zgodnie z ust. 1–4 oraz podejmowały odpowiednie środki w celu wyeliminowania wszelkich nieprawidłowości.

Artykuł 5

Zasoby

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające zatrudniały pracowników, którzy posiadają umiejętności, kwalifikacje i wiedzę fachową potrzebną do wywiązania się z przydzielonych im obowiązków.

2. Państwa członkowskie dopilnowują, by spółki zarządzające utrzymywały niezbędne zasoby i wiedzę fachową w celu skutecznego monitorowania działań prowadzonych przez osoby trzecie na podstawie ustaleń poczynionych ze spółką zarządzającą, szczególnie pod kątem zarządzania ryzykiem związanym z tymi ustaleniami.

3. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających dbania o to, by wykonywanie przez osoby zaangażowane wielu funkcji nie prowadziło w praktyce bądź potencjalnie do niezdolności tych osób do wykonywania którejkolwiek z tych funkcji w sposób należyty, uczciwy i profesjonalny.

4. Państwa członkowskie dbają o to, by z powodów określonych w ust. 1, 2 i 3 spółki zarządzające brały pod uwagę charakter, skalę i stopień złożoności prowadzonej przez siebie działalności, a także charakter i zakres usług oraz działań wykonywanych w jej ramach.

SEKCJA 2

Procedury administracyjne i księgowe

Artykuł 6

Rozpatrywanie skarg

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły, wprowadziły i utrzymywały skuteczne i przejrzyste procedury racjonalnego i szybkiego rozpatrywania skarg wpływających od inwestorów.

2. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających dopilnowania, by każda skarga oraz środki podjęte w celu jej rozpatrzenia zostały udokumentowane.

3. Inwestorzy mają możliwość składania skarg bez żadnych opłat. Informacje dotyczące procedur, o których mowa w ust. 1, są udostępniane inwestorom nieodpłatnie.

Artykuł 7

Elektroniczne przetwarzanie danych

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające dokonały odpowiednich ustaleń dotyczących systemów elektronicznych umożliwiających szybkie i prawidłowe rejestrowanie każdej transakcji portfelowej lub zlecenia subskrypcji bądź umorzenia, w celu przestrzegania przepisów art. 14 i 15.

2. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające zapewniały wysoki poziom bezpieczeństwa podczas elektronicznego przetwarzania danych, a także, w stosownych przypadkach, rzetelności i poufności rejestrowanych informacji.

Artykuł 8

Procedury księgowe

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki członkowskie zapewniały stosowanie zasad i procedur księgowych, o których mowa w art. 4 ust. 4, w celu zapewnienia ochrony posiadaczom jednostek uczestnictwa.

Księgowość UCITS jest prowadzona w taki sposób, aby umożliwić bezpośrednie identyfikowanie pasywów i aktywów UCITS w dowolnym momencie.

Jeśli UCITS posiada różne subfundusze, prowadzone są dla nich odrębne księgi rachunkowe.

2. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły, wdrożyły i utrzymywały zasady i procedury księgowe zgodnie z zasadami księgowości obowiązującymi w macierzystych państwach członkowskich UCITS w celu zapewnienia prawidłowego obliczania wartości netto aktywów każdego UCITS na podstawie ksiąg rachunkowych oraz prawidłowej realizacji zleceń subskrypcji i umorzenia na podstawie tej wartości.

3. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły odpowiednie procedury zapewniające prawidłową i dokładną wycenę aktywów i pasywów UCITS zgodnie z obowiązującymi zasadami, o których mowa w art. 85 dyrektywy 2009/65/WE.

SEKCJA 3

Mechanizmy kontroli wewnętrznej

Artykuł 9

Kontrola sprawowana przez osoby zarządzające wyższego szczebla i komórkę ds. nadzoru

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające, dokonując wewnętrznego przydziału zadań, czyniły to w sposób, z którego wynika odpowiedzialność osób zarządzających wyższego szczebla i w stosownych przypadkach także komórki ds. nadzoru, za wywiązanie się ze spoczywających na spółce zobowiązań przewidzianych w dyrektywie 2009/65/WE.

2. Spółka zarządzająca dopilnowuje, by osoby zarządzające wyższego szczebla:

- a) były odpowiedzialne za wdrożenie ogólnej polityki inwestycyjnej dla każdego zarządzanego UCITS, określonej, w zależności od przypadku, w prospekcie emisyjnym, regulaminie funduszu lub dokumentach założycielskich spółki inwestycyjnej;
- b) nadzorowały zatwierdzanie strategii inwestycyjnych dla każdego zarządzanego UCITS;
- c) były odpowiedzialne za dopilnowanie, aby spółka zarządzająca posiadała stałą i skutecznie działającą komórkę ds. nadzoru zgodności z prawem, o której mowa w art. 10, nawet w przypadku gdy funkcje tej komórki wykonywane są przez osobę trzecią;
- d) dopilnowywały, by ogólna polityka inwestycyjna, strategie inwestycyjne oraz limity ryzyka każdego zarządzanego UCITS były odpowiednio i skutecznie wdrażane i przestrzegane oraz sprawdzały to okresowo, nawet w przypadku gdy funkcje zarządzania ryzykiem wykonywane są przez osobę trzecią;
- e) zatwierdzały adekwatność procedur wewnętrznych dotyczących podejmowania decyzji inwestycyjnych w odniesieniu do każdego zarządzanego UCITS oraz dokonywały ich okresowego przeglądu, w celu dopilnowania, by decyzje te były spójne z zatwierdzonymi strategiami inwestycyjnymi;
- f) zatwierdzały politykę zarządzania ryzykiem oraz ustalenia, procesy i metody wdrażania tej polityki, o których mowa w art. 38, w tym system limitów ryzyka dla każdego zarządzanego UCITS, oraz dokonywały ich okresowego przeglądu.

3. Spółka zarządzająca dopilnowuje również, by osoby zarządzające wyższego szczebla oraz, w stosownych przypadkach, komórka ds. nadzoru:

- a) oceniały skuteczność polityk, ustaleń i procedur wdrożonych w celu wywiązania się ze zobowiązań przewidzianych w dyrektywie 2009/65/WE oraz dokonywały ich okresowego przeglądu;
- b) podejmowały odpowiednie środki w celu wyeliminowania wszelkich nieprawidłowości.

4. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających dopilnowania, by osoby zarządzające wyższego szczebla otrzymywały często (i nie rzadziej niż raz do roku) pisemne sprawozdania dotyczące zgodności z prawem, audytu wewnętrznego i zarządzania ryzykiem, zawierające w szczególności informacje o tym, czy w przypadku nieprawidłowości podjęto odpowiednie środki naprawcze.

5. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających dopilnowania, by osoby zarządzające wyższego szczebla otrzymywały regularne sprawozdania z realizacji strategii inwestycyjnych i stosowania wewnętrznych procedur dotyczących podejmowania decyzji inwestycyjnych, o których mowa w ust. 2 lit. b)–e).

6. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających dopilnowania, by komórka ds. nadzoru (jeśli taka istnieje) otrzymywała regularne, pisemne sprawozdania na temat zagadnień, o których mowa w ust. 4.

Artykuł 10

Stała komórka ds. zgodności z prawem

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły, wprowadziły i utrzymywały odpowiednie zasady polityki i procedury służące wykrywaniu ryzyka niewywiązania się przez spółkę zarządzającą z jej zobowiązań na podstawie dyrektywy 2009/65/WE oraz związanych z tym zagrożeń, jak również by wprowadziły odpowiednie środki i procedury, tak by ograniczyć takie ryzyko do minimum oraz umożliwić właściwym organom skuteczne wykonywanie uprawnień przysługujących im na mocy tej dyrektywy.

Państwa członkowskie dbają o to, by spółki zarządzające brały pod uwagę charakter, skalę i stopień złożoności prowadzonej przez siebie działalności, a także charakter i zakres usług oraz działań wykonywanych w jej ramach.

2. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły i utrzymywały stałą i skutecznie działającą komórkę ds. nadzoru zgodności z prawem, która działa niezależnie i odpowiada za:

- a) monitorowanie i regularną ocenę adekwatności i skuteczności środków, zasad polityki i procedur wprowadzonych zgodnie z ust. 1 oraz działań podjętych w celu wyeliminowania wszelkich nieprawidłowości w wypełnianiu przez spółkę zarządzającą jej zobowiązań;
- b) doradztwo i pomoc dla osób zaangażowanych odpowiedzialnych za wykonywanie usług i działań, służące wypełnianiu przez spółkę zarządzającą jej zobowiązań wynikających z dyrektywy 2009/65/WE.

3. Aby komórka ds. zgodności z prawem, o której mowa w ust. 2, mogła wypełniać swoje obowiązki w sposób właściwy i niezależny, spółki zarządzające zapewniają spełnienie następujących warunków:

- a) komórka ta dysponuje koniecznymi uprawnieniami, zasobami, wiedzą fachową i dostępem do wszystkich istotnych informacji;

b) należy wyznaczyć inspektora ds. zgodności z prawem, który odpowiada za komórkę ds. zgodności z prawem oraz przedkładanie osobom zarządzającym wyższego szczebla częstych sprawozdań (nie rzadziej niż raz w roku) z zakresu zgodności z prawem, zawierających w szczególności informacje o tym, czy w przypadku nieprawidłowości podjęto odpowiednie środki naprawcze;

c) osoby zaangażowane, które biorą udział w pracach komórki ds. zgodności z prawem, nie mogą jednocześnie uczestniczyć w wykonywaniu usług ani działań, które monitorują;

d) metoda ustalania wynagrodzenia osób zaangażowanych, które biorą udział w pracach komórki ds. zgodności z prawem, nie może faktycznie ani potencjalnie wpływać na obiektywizm tych osób.

Spółka zarządzająca nie ma jednak obowiązku stosowania się do przepisów akapitu pierwszego lit. c) lub d), jeżeli potrafi wykazać, że wymóg ten jest nieproporcjonalny w stosunku do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności prowadzonej przez tę spółkę, a także w stosunku do charakteru i zakresu jej usług oraz działań, oraz że jej komórka ds. zgodności z prawem nadal działa skutecznie.

Artykuł 11

Stała komórka ds. audytu wewnętrznego

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające – gdy jest to właściwe i proporcjonalne w stosunku do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności oraz do charakteru i zakresu działań związanych z zarządzaniem zbiorowym portfelem wykonywanych w jej ramach – ustanowiły i utrzymywały odrębną komórkę ds. audytu wewnętrznego, która działa niezależnie od innych komórek i obszarów działalności spółki zarządzającej.

2. Komórka ds. audytu wewnętrznego, o której mowa w ust. 1, odpowiada za:

- a) ustanowienie, wdrożenie i utrzymywanie planu audytu służącego badaniu i ocenianiu adekwatności i skuteczności systemów, mechanizmów kontroli wewnętrznej i ustaleń stosowanych przez spółkę zarządzającą;
- b) wydawanie zaleceń na podstawie wyników prac przeprowadzonych zgodnie z lit. a);
- c) kontrolę stosowania się do zaleceń, o których mowa w lit. b);
- d) składanie sprawozdań z audytów wewnętrznych zgodnie z art. 9 ust. 4.

Artykuł 12

Stała komórka ds. zarządzania ryzykiem

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły i prowadziły stałą komórkę ds. zarządzania ryzykiem.

2. Stała komórka ds. zarządzania ryzykiem, o której mowa w ust. 1, jest niezależna od jednostek operacyjnych pod względem hierarchii służbowej i pełnionych funkcji.

Państwa członkowskie mogą jednak zezwolić spółkom zarządzającym na odstępstwo od powyższego obowiązku, jeżeli takie odstępstwo jest odpowiednie i proporcjonalne w stosunku do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności spółki zarządzającej oraz UCITS, którymi zarządza.

Spółka zarządzająca jest w stanie wykazać, że przyjęto odpowiednie środki ochronne zapobiegające konfliktom interesów, co umożliwia niezależne wykonywanie działań w zakresie zarządzania ryzykiem, oraz że stosowany przez nią proces zarządzania ryzykiem spełnia wymogi przewidziane w art. 51 dyrektywy 2009/65/WE.

3. Stała komórka ds. zarządzania ryzykiem:

- a) wdraża politykę i procedury zarządzania ryzykiem;
 - b) zapewnia zgodność z systemem limitów ryzyka UCITS, w tym ustawowymi limitami ogólnego narażenia na ryzyko i ryzyko kontrahenta zgodnie z art. 41, 42 i 43;
 - c) doradza zarządowi w zakresie określenia profilu ryzyka każdego zarządzanego UCITS;
 - d) regularnie przedkłada zarządowi oraz – jeśli istnieje – komórcę ds. nadzoru sprawozdania na temat:
 - (i) zgodności aktualnych poziomów ryzyka, na które narażone jest każde zarządzane UCITS, z profilem ryzyka ustalonym dla danego UCITS;
 - (ii) zgodności każdego zarządzanego UCITS z odpowiednimi systemami limitów ryzyka;
 - (iii) adekwatności i skuteczności procesu zarządzania ryzykiem, wraz z informacjami, czy w przypadku nieprawidłowości podjęto odpowiednie środki naprawcze;
 - e) regularnie przedkłada osobom zarządzającym wyższego szczebla sprawozdania na temat obecnego poziomu ryzyka, na które narażone jest każde zarządzane UCITS, oraz wszelkich faktycznych lub prawdopodobnych przekroczeń tych limitów w celu zapewnienia podjęcia szybkich i odpowiednich działań;
 - f) przegląda i wspiera, w stosownych przypadkach, ustalenia i procedury dotyczące wyceny pozagiełdowych instrumentów pochodnych, o których mowa w art. 44.
4. Stała komórka ds. zarządzania ryzykiem posiada niezbędne uprawnienia i dostęp do wszelkich informacji niezbędnych do realizacji zadań określonych w ust. 3.

Artykuł 13

Transakcje osobiste

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły, wprowadziły i utrzymywały odpowiednie ustalenia służące temu, by żadna osoba zaangażowana, która uczestniczy w działaniach mogących wywołać konflikt interesów lub która w związku z działaniami wykonywanymi przez siebie w imieniu spółki zarządzającej ma dostęp do informacji wewnętrznych w rozumieniu art. 1 ust. 1 dyrektywy 2003/6/WE lub innych informacji poufnych dotyczących UCITS lub transakcji zawieranych z udziałem UCITS lub na jego rachunek, nie podejmowała żadnej z następujących czynności:

- a) zawarcie transakcji osobistej, która spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:
 - (i) osobie tej zakazuje się zawarcia danej transakcji osobistej w rozumieniu dyrektywy 2003/6/WE;
 - (ii) transakcja łączy się z nieuprawnionym lub nieprawidłowym ujawnieniem informacji poufnych;
 - (iii) transakcja koliduje lub może kolidować z obowiązkiem spółki zarządzającej wynikającym z dyrektywy 2009/65/WE lub dyrektywy 2004/39/WE;
 - b) doradzanie innym osobom lub nakłanianie ich, w zakresie wykraczającym poza właściwy tryb wykonywania obowiązków wynikających z umowy o pracę lub o świadczenie usług, do zawarcia transakcji na instrumentach finansowych, jeżeli taka sama transakcja stanowiąca transakcję osobistą osoby zaangażowanej byłaby objęta przepisami lit. a) niniejszego ustępu lub art. 25 ust. 2 lit. a) lub b) dyrektywy 2006/73/WE lub stanowiłaby nieuprawnione wykorzystanie informacji na temat zleceń będących w trakcie realizacji;
 - c) ujawnienie innej osobie informacji lub opinii w zakresie wykraczającym poza normalny tryb wykonywania obowiązków wynikających z umowy o pracę lub o świadczenie usług oraz – nie naruszając przepisów art. 3 lit. a) dyrektywy 2003/6/WE – w sytuacji gdy osoba zaangażowana wie lub istnieją uzasadnione podstawy, aby zakładać, że powinna wiedzieć o tym, że ujawnienie takich informacji lub opinii pozwoliłoby lub może pozwolić tej innej osobie na podjęcie jednego z następujących działań:
 - (i) zawarcie transakcji na instrumentach finansowych, jeżeli taka sama transakcja stanowiąca transakcję osobistą osoby zaangażowanej byłaby objęta przepisami lit. a) niniejszego ustępu lub art. 25 ust. 2 lit. a) lub b) dyrektywy 2006/73/WE lub w inny sposób stanowiłaby nieuprawnione wykorzystanie informacji na temat zleceń będących w trakcie realizacji;
 - (ii) doradzanie innej osobie lub nakłanianie jej do zawarcia takiej transakcji.
2. Ustalenia wymagane na mocy ust. 1 służą w szczególności temu, by:
- a) każda osoba zaangażowana objęta przepisami ust. 1 była świadoma ograniczeń dotyczących transakcji osobistych oraz środków ustanowionych przez spółkę zarządzającą w związku z transakcjami osobistymi i ujawnianiem informacji, zgodnie z ust. 1;

- b) spółka zarządzająca była bezzwłocznie informowana o każdej transakcji osobistej zawartej przez osobę zaangażowaną poprzez zgłoszenie takiej transakcji lub za pomocą innych procedur umożliwiających spółce zarządzającej wykrycie takich transakcji;
- c) prowadzono rejestr transakcji osobistych zgłoszonych spółce zarządzającej lub wykrytych przez nią, w tym upoważnień lub zakazów wydanych w związku z taką transakcją.

Do celów akapitu pierwszego lit. b), jeżeli pewne działania wykonywane są przez osoby trzecie, spółka zarządzająca dopilnowuje, by podmiot, który wykonuje te działania, prowadził rejestr transakcji osobistych zawieranych przez wszystkie osoby zaangażowane oraz by na wniosek spółki zarządzającej bezzwłocznie przekazywał jej informacje na ten temat.

3. Ustępy 1 i 2 nie mają zastosowania do następujących typów transakcji osobistych:

- a) transakcje osobiste wykonywane w ramach usługi dyskrecjonalnego zarządzania portfelem, jeśli nie są poprzedzone korespondencją na temat transakcji pomiędzy zarządzającym portfelem a osobą zaangażowaną lub inną osobą, na rachunek której dokonuje się transakcji;
- b) transakcje osobiste dotyczące UCITS lub jednostek przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania podlegających zgodnie z prawem krajowym nadzorowi państwa członkowskiego, które wymaga równoważnego poziomu dywersyfikacji ryzyka związanego z aktywami, w sytuacji gdy osoba zaangażowana i każda inna osoba, na rachunek której dokonuje się transakcji, nie uczestniczą w zarządzaniu tym przedsiębiorstwem.

4. Do celów ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu „transakcja osobista” ma to samo znaczenie jak w art. 11 dyrektywy 2006/73/WE.

Artykuł 14

Rejestrowanie transakcji portfelowych

1. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających dopilnowania, by dla każdej transakcji portfelowej związanej z UCITS bezzwłocznie zarejestrowano informacje wystarczające do odtworzenia szczegółów zlecenia oraz dokonanej transakcji.
2. Zarejestrowane informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują:
- a) nazwę lub inne oznaczenie UCITS oraz imię i nazwisko osoby działającej w imieniu UCITS;
- b) informacje niezbędne do określenia instrumentu będącego przedmiotem transakcji;
- c) ilość;
- d) rodzaj zlecenia lub transakcji;
- e) cenę;

- f) w przypadku zleceń – datę i dokładną godzinę przekazania zlecenia do realizacji oraz imię i nazwisko lub inne dane identyfikujące osobę, której przekazano zlecenie do realizacji, a w przypadku transakcji – datę i dokładną godzinę decyzji o przystąpieniu do realizacji transakcji i jej realizacji;
- g) imię i nazwisko osoby przekazującej zlecenie do realizacji lub realizującej transakcję;
- h) w stosownych przypadkach, przyczyny wycofania zlecenia;
- i) w przypadku zrealizowanych transakcji – oznaczenie kontrahenta i miejsca realizacji.

Do celów akapitu pierwszego lit. i) „miejsce realizacji” oznacza rynek regulowany, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 14 dyrektywy 2004/39/WE, wielostronną platformę obrotu, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 15 tej dyrektywy, podmiot giełdowy prowadzący regularną działalność w oparciu o ustalone zasady, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 tej dyrektywy, bądź animatora rynku czy inny podmiot zapewniający płynność instrumentów finansowych lub podmiot, który w państwie trzecim pełni obowiązki podobne do tych, które wykonują wyżej wymienione podmioty.

Artykuł 15

Rejestrowanie zleceń subskrypcji i umorzenia

1. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających podjęcia wszelkich uzasadnionych kroków w celu zagwarantowania, że otrzymane zlecenia subskrypcji i umorzenia UCITS są centralizowane i rejestrowane bezzwłocznie po ich otrzymaniu.
2. Zarejestrowane informacje obejmują:
- a) odpowiednie UCITS;
- b) osobę składającą lub przekazującą zlecenie do realizacji;
- c) osobę otrzymującą zlecenie;
- d) datę i godzinę zlecenia;
- e) warunki i sposób płatności;
- f) rodzaj zlecenia;
- g) datę realizacji zlecenia;
- h) liczbę jednostek, na które dokonano subskrypcji lub które umorzono;
- i) cenę, po której dokonano subskrypcji lub umorzenia każdej jednostki;
- j) łączną wartość subskrypcji lub umorzenia jednostek;
- k) wartość brutto zlecenia wraz z opłatami za subskrypcję lub wartość netto po odjęciu kosztów umorzenia.

Artykuł 16

Wymogi dotyczące przechowywania zarejestrowanych informacji

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające zapewniały przechowywanie zarejestrowanych informacji, o których mowa w art. 14 i 15, przez okres co najmniej pięciu lat.

Właściwe organy mogą jednak w wyjątkowych okolicznościach zobowiązać spółki zarządzające do zachowania niektórych lub wszystkich takich informacji przez dłuższy okres, w zależności od charakteru danego instrumentu lub transakcji portfelowej, w przypadku gdy jest to konieczne, by organy te mogły wykonywać swoje funkcje nadzorcze zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE.

2. Po wygaśnięciu zezwolenia spółki zarządzającej państwa członkowskie lub właściwe organy mogą zobowiązać tę spółkę zarządzającą do zachowania zarejestrowanych informacji, o których mowa w ust. 1, przez okres pozostający do upływu okresu pięciu lat.

Jeżeli spółka zarządzająca przekazuje swoje obowiązki związane z UCITS innej spółce zarządzającej, państwa członkowskie lub właściwe organy mogą wymagać, aby spółce tej udostępniono tego typu informacje z ostatnich pięciu lat.

3. Zarejestrowane informacje przechowywane są na nośniku, który pozwala na przechowywanie informacji do przyszłego wglądu właściwych organów, oraz w takiej formie i w taki sposób, aby spełnione były następujące warunki:

- a) właściwy organ jest w stanie uzyskać w dowolnym momencie dostęp do tych danych i odtworzyć każdy istotny etap realizacji każdej transakcji portfelowej;
- b) istnieje możliwość łatwego sprawdzenia wszelkich poprawek lub innych zmian, a także odtworzenia zawartości danych przed wprowadzeniem do nich poprawek czy zmian;
- c) zarejestrowane informacje są zabezpieczone przed wszelkimi innymi manipulacjami i zmianami.

ROZDZIAŁ III

KONFLIKT INTERESÓW

(Artykuł 12 ust. 1 lit. b), art. 14 ust. 1 lit. d) oraz art. 14 ust. 2 lit. c) dyrektywy 2009/65/WE)

Artykuł 17

Kryteria dotyczące wykrywania konfliktów interesów

1. W celu wykrywania typów konfliktów interesów, które powstają w trakcie wykonywania usług i działań i których istnienie może zaszkodzić interesom UCITS, państwa członkowskie dbają o to, by spółki zarządzające brały pod uwagę co najmniej kwestię występowania jednej z poniższych sytuacji (niezależnie od tego, czy jest ona skutkiem wykonywania działań związanych z zarządzaniem zbiorowym portfelem, czy też wynika z innych

przyczyn) w przypadku samej spółki zarządzającej, osoby zaangażowanej bądź osoby bezpośrednio lub pośrednio powiązanej ze spółką zarządzającą stosunkiem kontroli:

- a) spółka zarządzająca lub dana osoba może osiągnąć zysk finansowy lub uniknąć straty finansowej kosztem UCITS;
- b) spółka zarządzająca lub dana osoba ma interes w określonym wyniku usługi lub działania wykonywanego na rzecz UCITS lub innego klienta albo transakcji przeprowadzanej w imieniu UCITS lub innego klienta, który to interes jest rozbieżny z interesem UCITS dotyczącym tego wyniku;
- c) spółka zarządzająca lub dana osoba ma powody natury finansowej lub innej do tego, by ponad interes UCITS przedkładać interes innego klienta lub grupy klientów;
- d) spółka zarządzająca lub dana osoba wykonuje te same działania na rzecz UCITS i na rzecz innego klienta lub klientów niebędących UCITS;
- e) spółka zarządzająca lub dana osoba otrzymuje lub otrzyma od osoby innej niż UCITS, ale w związku z działaniami w zakresie zarządzania zbiorowym portfelem wykonywanymi na rzecz UCITS, bodźce w postaci środków pieniężnych, dóbr materialnych lub usług, inne niż standardowa prowizja lub opłata za daną usługę.

2. Państwa członkowskie wymagają, by podczas wykrywania typów konfliktów interesów spółki zarządzające uwzględniały:

- a) interesy spółki zarządzającej, w tym interesy wynikające z przynależności spółki do grupy kapitałowej, lub z wykonywania usług lub działań, interesy klientów i obowiązki spółki zarządzającej wobec UCITS;
- b) interesy dwóch zarządzanych UCITS lub większej ich liczby.

Artykuł 18

Polityka przeciwdziałania konfliktom interesów

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły, wprowadziły i utrzymywały skuteczną politykę przeciwdziałania konfliktom interesów. Polityka ta jest sformułowana na piśmie i odpowiednio dostosowana do rozmiaru i struktury organizacyjnej spółki zarządzającej, a także do charakteru, skali i stopnia złożoności prowadzonej przez nią działalności.

W przypadku gdy dana spółka zarządzająca jest członkiem grupy kapitałowej, taka polityka uwzględnia również okoliczności, o których spółka wie lub powinna wiedzieć, a które mogą wywołać konflikt interesów wynikający ze struktury i działalności innych członków grupy.

2. Polityka przeciwdziałania konfliktom interesów ustanowiona zgodnie z ust. 1 obejmuje następujące kwestie:

- a) wskazanie okoliczności, które, w odniesieniu do działań związanych z zarządzaniem zbiorowym portfelem prowadzonych przez spółkę zarządzającą lub w jej imieniu, stanowią lub mogą wywołać konflikt interesów zagrażający w istotny sposób interesom UCITS lub innego klienta albo większej ich liczby;
- b) określenie procedur, których należy przestrzegać, i środków, które należy przyjąć, w celu zarządzania przypadkami konfliktów interesów.

Artykuł 19

Niezależność w zarządzaniu konfliktami interesów

1. Państwa członkowskie dbają o to, by procedury i środki przewidziane w art. 18 ust. 2 lit. b) służyły temu, by osoby zaangażowane, które uczestniczą w różnego rodzaju działalności wiążącej się z konfliktem interesów, wykonywały tę działalność, utrzymując taki stopień niezależności, jaki jest odpowiedni w świetle wielkości i działalności danej spółki zarządzającej i grupy kapitałowej, do której ona należy, oraz poziomu ryzyka zaszkodzenia interesom klienta.

2. Procedury, które należy stosować, i środki, które należy przyjąć zgodnie z art. 18 ust. 2 lit. b), obejmują niżej wymienione, w przypadkach gdy konieczne i odpowiednie jest zapewnienie przez spółkę zarządzającą wymaganego stopnia niezależności:

- a) skuteczne procedury zapobiegania wymianie informacji między osobami zaangażowanymi, które uczestniczą w działaniach związanych z zarządzaniem zbiorowym portfelem i wiążących się z ryzykiem wystąpienia konfliktu interesów lub kontrolowania takiej wymiany, w przypadku gdy wymiana takich informacji może zaszkodzić interesom klienta lub większej liczby klientów;
- b) oddzielny nadzór nad osobami zaangażowanymi, które w ramach swoich podstawowych zadań wykonują działania związane z zarządzaniem zbiorowym portfelem w imieniu klientów lub inwestorów, których interesy mogą ze sobą kolidować lub którzy reprezentują różne, potencjalnie sprzeczne interesy (w tym interesy spółki zarządzającej) lub świadczą usługi na rzecz takich klientów lub inwestorów;
- c) usunięcie wszelkich bezpośrednich powiązań między wynagrodzeniem osób zaangażowanych, które wykonują głównie jeden typ działalności, a wynagrodzeniem innych osób zaangażowanych, które wykonują głównie inny typ działalności, lub dochodami generowanymi przez takie inne osoby, gdy w związku z tymi dwoma rodzajami działalności może powstać konflikt interesów;
- d) środki pozwalające wyeliminować lub ograniczyć niepożądany wpływ osób trzecich na sposób wykonywania działań związanych z zarządzaniem zbiorowym portfelem przez osobę zaangażowaną;
- e) środki pozwalające wyeliminować lub ograniczyć przypadki, gdy osoba zaangażowana uczestniczy równocześnie bądź

w krótkim odstępie czasu w działaniach związanych z zarządzaniem zbiorowym portfelem, które zostały od siebie rozdzielone, gdy uczestnictwo takie może negatywnie wpłynąć na właściwe zarządzanie konfliktami interesów.

Jeżeli przyjęcie lub stosowanie jednego lub kilku spośród wymienionych środków i procedur nie zapewnia wymaganego stopnia niezależności, wówczas państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające przyjęły takie alternatywne lub dodatkowe środki i procedury, jakie są konieczne i odpowiednie do osiągnięcia tego celu.

Artykuł 20

Zarządzanie działaniami wiążącymi się ze szkodliwym konfliktem interesów

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające prowadziły i regularnie uaktualniały rejestr zawierający typy działań związanych z zarządzaniem zbiorowym portfelem i podjętych przez samą spółkę zarządzającą lub w jej imieniu, w odniesieniu do których zaistniał lub – w przypadku działań związanych z zarządzaniem zbiorowym portfelem będących w toku – może zaistnieć konflikt interesów prowadzący do istotnego zagrożenia interesów jednego UCITS lub większej ich liczby bądź innych klientów.

2. Państwa członkowskie wymagają niezwłocznego poinformowania osób zarządzających wyższego szczebla lub innego właściwego organu wewnętrznego spółki zarządzającej w przypadku gdy ustalenia organizacyjne lub administracyjne poczynione przez spółkę zarządzającą na potrzeby zarządzania konfliktami interesów nie są wystarczające, by zapobiec – z należytą pewnością – zagrożeniu interesów UCITS lub posiadaczy ich jednostek uczestnictwa, aby te osoby lub organy mogły podjąć niezbędne decyzje gwarantujące, że w każdym przypadku spółki zarządzające działają w najlepszym interesie UCITS i posiadaczy ich jednostek uczestnictwa.

3. Spółka zarządzająca zgłasza inwestorom sytuacje, o których mowa w ust. 2, za pomocą właściwego trwałego nośnika informacji oraz uzasadnia podjętą przez siebie decyzję.

Artykuł 21

Strategie wykonywania praw głosu

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające opracowały właściwe i skuteczne strategie służące do ustalania, kiedy i w jaki sposób należy wykonywać prawa głosu z instrumentów posiadanych w zarządzanych portfelach, z wyłączeniem korzyści dla danego UCITS.

2. Strategia, o której mowa w ust. 1, określa środki i procedury służące do:

- a) monitorowania istotnych zmian w spółkach;
- b) zagwarantowania, że prawa głosu są wykonywane zgodnie z celami inwestycyjnymi i polityką inwestycyjną odpowiednich UCITS;
- c) zapobiegania konfliktom interesów wynikającym z wykonywania praw głosu lub zarządzania tymi konfliktami.

3. Inwestorom udostępnia się skrócony opis strategii, o których mowa w ust. 1.

Szczegółowe informacje na temat działań podjętych na podstawie tych strategii udostępnia się posiadaczom jednostek uczestnictwa na ich wniosek, nieodpłatnie.

ROZDZIAŁ IV

ZASADY POSTĘPOWANIA

(Artykuł 14 ust. 1 lit. a) i b) oraz art. 14 ust. 2 lit. a) i b)
dyrektywy 2009/65/WE)

SEKCJA 1

Zasady ogólne

Artykuł 22

Obowiązek działania w najlepszym interesie UCITS i posiadaczy ich jednostek uczestnictwa

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające zapewniały sprawiedliwe traktowanie posiadaczy jednostek uczestnictwa zarządzanych UCITS.

Spółki zarządzające powstrzymują się od przedkładania interesów jakiejkolwiek grupy posiadaczy jednostek uczestnictwa ponad interesy innej grupy posiadaczy jednostek uczestnictwa.

2. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające stosowały odpowiednie zasady polityki i procedury służące zapobieganiu nieprawidłowym praktykom, w przypadku których można przewidywać, że wpłynęłyby na stabilność i integralność rynku.

3. Bez uszczerbku dla wymogów przewidzianych w prawie krajowym państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające zapewniały stosowanie sprawiedliwych, prawidłowych i przejrzystych modeli ustalania cen i systemów wyceny w odniesieniu do UCITS, którymi zarządzają, w celu wywiązania się z obowiązku działania w najlepszym interesie posiadaczy jednostek uczestnictwa. Spółki zarządzające powinny być w stanie wykazać, że portfele UCITS zostały prawidłowo wycenione.

4. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających działania w taki sposób, aby UCITS i posiadacze ich jednostek uczestnictwa nie byli obciążani niepotrzebnymi kosztami.

Artykuł 23

Wymogi należytej staranności

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające zapewniały wysoki poziom staranności przy doborze i bieżącym monitorowaniu inwestycji, w najlepszym interesie UCITS i integralności rynku.

2. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające sprawdzały, czy posiadają odpowiednią wiedzę na temat aktywów, w które zainwestowane są UCITS.

3. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły w formie pisemnej, zasady polityki i procedury dotyczące należytej staranności oraz wdrożyły skuteczne ustalenia gwarantujące, że decyzje inwestycyjne podjęte w imieniu UCITS są wykonywane zgodnie z celami, strategią inwestycyjną i limitami ryzyka dotyczącymi UCITS.

4. Państwa członkowskie wymagają, by podczas wdrażania polityki zarządzania ryzykiem i, w stosownych przypadkach, po uwzględnieniu charakteru przewidzianej inwestycji spółki zarządzające przygotowywały przed jej dokonaniem prognozy i przeprowadzały analizy dotyczące wpływu tej inwestycji na strukturę i płynność portfela UCITS oraz jego profil ryzyka/zysku. Analizy te powinny być dokonywane wyłącznie na podstawie wiarygodnych i aktualnych informacji, zarówno pod kątem ilościowym, jak i jakościowym.

Spółki zarządzające zachowują należytą fachowość, dbałość i staranność przy zawieraniu i rozwiązywaniu uzgodnień z osobami trzecimi dotyczących wykonywania działań związanych z zarządzaniem ryzykiem oraz przy zarządzaniu tymi uzgodnieniami. Przed zawarciem tego typu uzgodnień spółki zarządzające podejmują niezbędne kroki w celu zweryfikowania, czy osoba trzecia posiada umiejętności i możliwości pozwalające jej wykonywać działania związane z zarządzaniem ryzykiem w sposób rzetelny, profesjonalny i skuteczny. Spółka zarządzająca ustanawia metody służące do bieżącej oceny poziomu usług świadczonych przez osobę trzecią.

SEKCJA 2

Obsługa zleceń subskrypcji i umorzenia

Artykuł 24

Zobowiązania dotyczące sprawozdań z realizacji zleceń subskrypcji i umorzenia

1. Państwa członkowskie dopilnowują, by po zrealizowaniu przez spółkę zarządzającą zlecenia subskrypcji lub umorzenia złożonego przez posiadacza jednostek uczestnictwa spółka ta powiadomiła go, za pomocą trwałego nośnika informacji i możliwie jak najszybciej, a w każdym razie nie później niż pierwszego dnia roboczego po realizacji zlecenia lub – jeżeli spółka zarządzająca otrzymuje potwierdzenie od osoby trzeciej – nie później niż pierwszego dnia roboczego po odbiorze potwierdzenia od osoby trzeciej, o realizacji tego zlecenia.

Akapit pierwszy nie ma jednak zastosowania w przypadku, gdy powiadomienie zawiera te same informacje co potwierdzenie, które ma być bezzwłocznie wysłane posiadaczowi jednostek uczestnictwa przez inną osobę.

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w stosownych przypadkach następujące informacje:

- a) oznaczenie spółki zarządzającej;
- b) nazwę lub inne oznaczenie posiadacza jednostek uczestnictwa;
- c) datę i godzinę otrzymania zlecenia i sposób płatności;
- d) datę realizacji zlecenia;
- e) oznaczenie UCITS;

- f) charakter zlecenia (subskrypcja lub umorzenie);
- g) liczbę jednostek uczestnictwa będących przedmiotem zlecenia;
- h) wartość jednostki uczestnictwa, po której dokonano subskrypcji na jednostki lub po której zostały one umorzone;
- i) referencyjną datę waluty;
- j) wartość brutto zlecenia wraz z opłatami za subskrypcję lub wartość netto po odjęciu kosztów umorzenia;
- k) całkowitą sumę pobranych prowizji i kosztów, oraz – na życzenie inwestora – zestawienie poszczególnych pozycji.

3. W przypadku zleceń realizowanych na rzecz posiadacza jednostek uczestnictwa okresowo spółka zarządzająca podejmuje działania określone w ust. 1 albo co najmniej raz na pół roku przekazuje posiadaczowi jednostek uczestnictwa wymienione w ust. 2 informacje dotyczące transakcji.

4. Spółki zarządzające dostarczają posiadaczowi jednostek uczestnictwa, na jego wniosek, informacji na temat etapu realizacji zlecenia.

SEKCJA 3

Zasady najkorzystniejszej realizacji zleceń

Artykuł 25

Wykonywanie decyzji o realizacji transakcji w imieniu zarządzanych UCITS

1. Państwa członkowskie wymagają, by wykonując decyzje o realizacji transakcji w imieniu zarządzanych UCITS w kontekście zarządzania ich portfelami, spółki zarządzające działały w najlepszym interesie UCITS, którymi zarządzają.
2. Do celów ust. 1 państwa członkowskie dopilnowują, by spółki zarządzające podejmowały wszelkie uzasadnione kroki w celu uzyskania możliwie najkorzystniejszych dla UCITS wyników, uwzględniając cenę, koszty, bezzwłoczność, prawdopodobieństwo realizacji oraz rozliczenia, wielkość i charakter zlecenia lub inne aspekty dotyczące jego realizacji. Względą wagę tych czynników określa się poprzez odniesienie do następujących kryteriów:
 - a) cele, polityka inwestycyjna i ryzyko właściwe dla UCITS, które zostały wskazane w prospekcie emisyjnym lub – w stosownych przypadkach – w regulaminie funduszu bądź dokumentach założycielskich UCITS;
 - b) cechy zlecenia;
 - c) cechy instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia;
 - d) wskazanie miejsc realizacji, do których można skierować dane zlecenie.

3. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających ustanowienia i wdrożenia skutecznych ustaleń dotyczących wywiązywania się z obowiązku, o którym mowa w ust. 2. W szczególności spółki zarządzające ustanawiają i realizują politykę umożliwiającą im uzyskiwanie możliwie najkorzystniejszych wyników w odniesieniu do zleceń UCITS zgodnie z ust. 2.

Spółki zarządzające uzyskują uprzednią zgodę spółki inwestycyjnej co do polityki realizacji zleceń. Spółka zarządzająca udostępnia posiadaczom jednostek uczestnictwa odpowiednie informacje na temat polityki ustanowionej zgodnie z przepisami niniejszego artykułu oraz na temat wszelkich istotnych zmian tej polityki.

4. Spółki zarządzające regularnie monitorują skuteczność swoich ustaleń oraz zasad polityki realizacji zleceń w celu wykrycia nieprawidłowości oraz, w stosownych przypadkach, ich wyeliminowania.

Spółki zarządzające dokonują ponadto corocznego przeglądu polityki realizacji zleceń. Takiego przeglądu dokonuje się również za każdym razem, gdy nastąpi istotna zmiana, która wpływa na zdolność spółki zarządzającej do dalszego uzyskiwania możliwie najkorzystniejszych wyników dla zarządzanych UCITS.

5. Spółki zarządzające są w stanie wykazać, że zrealizowały zlecenia w imieniu UCITS zgodnie z polityką realizacji zleceń spółki zarządzającej.

Artykuł 26

Składanie zleceń wykonania transakcji w imieniu UCITS u innych podmiotów

1. Państwa członkowskie wymagają, by składając zlecenia wykonania transakcji w imieniu zarządzanych UCITS u innych podmiotów, w kontekście zarządzania portfelami UCITS, spółki zarządzające działały w najlepszym interesie UCITS, którymi zarządzają.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, by spółki zarządzające podejmowały wszelkie uzasadnione kroki w celu uzyskania możliwie najkorzystniejszych dla UCITS wyników, uwzględniając cenę, koszty, bezzwłoczność, prawdopodobieństwo realizacji oraz rozliczenia, wielkość i charakter zlecenia lub wszelkiego rodzaju inne aspekty dotyczące jego realizacji. Względą wagę tych czynników określa się poprzez odniesienie do art. 25 ust. 2.

W tym celu spółki zarządzające ustanawiają i realizują politykę umożliwiającą im wywiązywanie się z obowiązku, o którym mowa w akapicie pierwszym. W polityce tej określone są – dla każdej kategorii instrumentów – podmioty, u których można składać zlecenia. Spółka zarządzająca może zawrzeć ustalenia dotyczące realizacji zleceń tylko wówczas, gdy takie ustalenia są spójne z zobowiązaniami, o których mowa w niniejszym artykule. Spółki zarządzające udostępniają posiadaczom jednostek uczestnictwa odpowiednie informacje na temat polityki ustanowionej zgodnie z przepisami niniejszego ustępu oraz na temat wszelkich istotnych zmian tej polityki.

3. Spółki zarządzające regularnie monitorują skuteczność polityki ustanowionej zgodnie z ust. 2, w szczególności jakość realizacji zleceń przez podmioty określone w tej polityce, oraz w razie potrzeby eliminują wszelkie nieprawidłowości.

Spółki zarządzające dokonują ponadto corocznego przeglądu tej polityki. Takiego przeglądu dokonuje się również za każdym razem, gdy nastąpi istotna zmiana, która wpływa na zdolność spółki zarządzającej do dalszego uzyskiwania możliwie najkorzystniejszych wyników dla zarządzanych UCITS.

4. Spółki zarządzające są w stanie wykazać, że złożyły zlecenia w imieniu UCITS zgodnie z polityką ustanowioną zgodnie z ust. 2.

SEKCJA 4

Obsługa zleceń

Artykuł 27

Zasady ogólne

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły i wdrożyły procedury i ustalenia umożliwiające szybką, należną i sprawną realizację transakcji portfelowych w imieniu UCITS.

Procedury i ustalenia wdrożone przez spółki zarządzające spełniają następujące warunki:

- a) gwarantują, że zlecenia realizowane w imieniu UCITS są niezwłocznie prawidłowo rejestrowane i alokowane;
- b) realizacja porównywalnych zleceń UCITS odbywa się kolejno i niezwłocznie, chyba że charakter danego zlecenia lub panujące warunki rynkowe to uniemożliwiają lub jest to sprzeczne z interesem UCITS.

Instrumenty finansowe lub kwoty pieniężne uzyskane z tytułu rozliczenia zrealizowanej transakcji są niezwłocznie i prawidłowo przekazywane na rachunek odpowiedniego UCITS.

2. Spółka zarządzająca nie wykorzystuje w sposób nieuprawniony informacji dotyczących zleceń UCITS będących w toku realizacji oraz podejmuje wszelkie uzasadnione kroki w celu zapobieżenia nieuprawnionemu wykorzystywaniu takich informacji przez osoby zaangażowane.

Artykuł 28

Łączenie i alokacja zleceń

1. Państwa członkowskie nie zezwalają spółkom zarządzającym na realizację zlecenia UCITS łącznie ze zleceniem innego UCITS lub innego klienta bądź łącznie ze zleceniem na własny rachunek tych spółek, chyba że zostaną spełnione następujące warunki:

- a) jest mało prawdopodobne, by połączenie zleceń działało zasadniczo na niekorzyść któregośkolwiek z UCITS lub klientów, których zlecenia mają zostać zrealizowane łącznie;
- b) należy ustanowić i realizować politykę alokacji zleceń, która w sposób odpowiednio precyzyjny określa sprawiedliwą alokację połączonych zleceń, między innymi to, jak wielkość i cena zleceń wpływa na ich alokację oraz sposób traktowania przypadków częściowej realizacji zleceń.

2. Państwa członkowskie wymagają, by spółka zarządzająca, która łączy zlecenie UCITS z jednym lub kilkoma zleceniami innego UCITS bądź innych klientów, a tak połączone zlecenie jest realizowane częściowo, ustalała alokację wynikających stąd operacji zgodnie z polityką alokacji zleceń.

3. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające, które połączyły transakcje realizowane na własny rachunek ze zleceniami jednego lub kilku UCITS bądź zleceniami innych klientów, nie alokowały wynikających stąd operacji w sposób niekorzystny dla UCITS lub innego klienta.

4. Państwa członkowskie wymagają, by w przypadku gdy spółka zarządzająca łączy zlecenie UCITS lub innego klienta z transakcją realizowaną na własny rachunek, a tak połączone zlecenie jest realizowane częściowo, operacje dokonywane w imieniu UCITS lub innego klienta miały pierwszeństwo w alokacji przed operacjami na rachunek spółki.

Jeżeli jednak spółka zarządzająca jest w stanie dowieść UCITS lub jej innym klientom na podstawie uzasadnionych argumentów, że bez połączenia nie mogłaby zrealizować zlecenia na tak korzystnych warunkach albo wcale, wówczas może alokować transakcje realizowane na własny rachunek w sposób proporcjonalny zgodnie z polityką, o której mowa w ust. 1 lit. b).

SEKCJA 5

Zachęty

Artykuł 29

Ochrona najlepszego interesu UCITS

1. Państwa członkowskie nie traktują działań spółek zarządzających jako uczciwych, godziwych i profesjonalnych zgodnie z najlepiej pojętym interesem UCITS, jeżeli w odniesieniu do działań związanych z zarządzaniem inwestycjami i administracją, wykonywanych na rzecz UCITS spółki zarządzające płacą lub otrzymują opłatę lub prowizję albo przekazują lub otrzymują korzyści niepieniężne inne niż wymienione poniżej:

- a) opłata, prowizja lub korzyść niepieniężna wypłacona lub przekazana na rzecz UCITS bądź innej osoby w jego imieniu albo przez UCITS bądź inną osobę w jego imieniu;

- b) opłata, prowizja lub korzyść niepieniężna wypłacona lub przekazana na rzecz osoby trzeciej bądź osoby działającej w jej imieniu albo przez osobę trzecią bądź osobę działającą w jej imieniu, jeśli spełnione są następujące warunki:
- (i) informacje o istnieniu, charakterze i kwocie opłaty, prowizji lub korzyści, czy też – w przypadku gdy nie da się określić kwoty – metodzie obliczania tej kwoty, należy wyraźnie ujawnić UCITS w wyczerpującej, dokładnej i zrozumiałej postaci, a ich przekazanie powinno nastąpić przed wykonaniem danej usługi;
 - (ii) wniesienie opłaty lub prowizji albo przekazanie korzyści niepieniężnej powinno mieć na celu poprawę jakości danej usługi i nie może umniejszać obowiązku spółki zarządzającej w zakresie działania w najlepszym interesie UCITS;
- c) właściwe opłaty, które umożliwiają świadczenie odpowiedniej usługi lub są w tym celu niezbędne, w tym: koszty depozytu, opłaty związane z rozliczeniem i wymianą, obciążenia regulacyjne lub opłaty prawne, nie mogą – ze względu na ich charakter – kolidować z zobowiązaniem spółki zarządzającej do uczciwego, godziwego i profesjonalnego działania zgodnie z najlepszym interesem UCITS.
2. Do celów ust. 1 lit. b) ppkt (i) państwa członkowskie zezwalają spółce zarządzającej na ujawnianie najważniejszych warunków ustaleń dotyczących opłat, prowizji lub korzyści niepieniężnych w formie skrótowej, pod warunkiem że spółka zarządzająca zobowiązuje się do ujawnienia dalszych szczegółów na wniosek posiadacza jednostek uczestnictwa oraz że respektuje takie zobowiązanie.
- b) opis procedur, które należy stosować w przypadku gdy spółka zarządzająca przewiduje zmianę regulaminu funduszu lub prospektu emisyjnego UCITS, i określający sytuację, w których depozytariusz powinien być o takiej zmianie poinformowany lub taka zmiana wymaga jego uprzedniej zgody;
- c) opis środków i procedur określających sposób przekazania spółce zarządzającej przez depozytariusza wszelkich informacji niezbędnych do wykonywania jej obowiązków, w tym opis środków i procedur dotyczących wykonywania wszelkich praw związanych z instrumentami finansowymi, oraz środków i procedur stosowanych w celu terminowego udostępnienia spółce zarządzającej i UCITS dokładnych informacji na temat rachunków UCITS;
- d) opis środków i procedur określających sposób udostępniania depozytariuszowi wszelkich informacji niezbędnych do wykonywania jego obowiązków;
- e) opis procedur określających uprawnienie depozytariusza do wglądu w prowadzenie działalności spółki zarządzającej oraz do oceny jakości przekazanych informacji, w tym przez wizyty na miejscu;
- f) opis procedur oceniania przez spółkę zarządzającą wyników depozytariusza w zakresie wywiązywania się z jego obowiązków umownych.

Artykuł 31

Kwestie dotyczące wymiany informacji i obowiązków w zakresie poufności oraz prania pieniędzy

1. Państwa członkowskie wymagają, by strony umowy, o której mowa w art. 23 ust. 5 lub w art. 33 ust. 5 dyrektywy 2009/65/WE, zawarły w umowie przynajmniej następujące elementy związane z wymianą informacji oraz obowiązkami w zakresie poufności i prania pieniędzy:

- a) wykaz wszelkich informacji podlegających wymianie pomiędzy UCITS, jego spółką zarządzającą i depozytariuszem, dotyczących subskrypcji, umorzenia, emisji, unieważnienia i odkupu jednostek uczestnictwa UCITS;
- b) obowiązek zachowania poufności, którym objęte są strony umowy;
- c) informacje na temat zadań i odpowiedzialności stron umowy w zakresie obowiązków dotyczących zapobiegania praniu pieniędzy i, w stosownych przypadkach, finansowania terroryzmu.

2. Obowiązki, o których mowa w ust. 1 lit. b), określone są tak, by nie utrudniać właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego spółki zarządzającej ani właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego UCITS dostępu do odpowiednich dokumentów i informacji.

ROZDZIAŁ V

SZCZEGÓŁOWE POSTANOWIENIA STANDARDOWEJ UMOWY POMIĘDZY DEPOZYTARIUSZEM A SPÓŁKĄ ZARZĄDZAJĄCĄ

(Artykuł 23 ust. 5 i art. 33 ust. 5 dyrektywy 2009/65/WE)

Artykuł 30

Kwestie związane z procedurami, których przestrzegają strony umowy

Państwa członkowskie wymagają, by depozytariusz i spółka zarządzająca, zwani w niniejszym rozdziale „stronami umowy”, ujęli w pisemnej umowie, o której mowa w art. 23 ust. 5 lub w art. 33 ust. 5 dyrektywy 2009/65/WE, co najmniej następujące informacje dotyczące usług świadczonych przez strony umowy i procedur, które strony te powinny stosować:

- a) opis procedur, w tych procedur dotyczących przechowywania, które mają zostać przyjęte dla każdej kategorii aktywów, które UCITS powierzyło depozytariuszowi;

Artykuł 32

Kwestie dotyczące wyznaczania osób trzecich

Jeżeli depozytariusz lub spółka zarządzająca przewidują wyznaczenie osób trzecich do wykonywania obowiązków odpowiednio depozytariusza lub spółki zarządzającej, państwa członkowskie wymagają, by strony umowy, o której mowa w art. 23 ust. 5 lub w art. 33 ust. 5 dyrektywy 2009/65/WE, zawarły w tej umowie przynajmniej następujące postanowienia:

- a) zobowiązanie obu stron umowy do regularnego przekazywania szczegółowych informacji na temat osób trzecich wyznaczonych przez depozytariusza lub spółkę zarządzającą do wykonywania obowiązków odpowiednio depozytariusza lub spółki zarządzającej;
- b) zobowiązanie do przekazania – na wniosek jednej ze stron – informacji na temat kryteriów wyboru osoby trzeciej i kroków podjętych w celu monitorowania działań wykonywanych przez wybraną osobę trzecią;
- c) oświadczenie stwierdzające, że na odpowiedzialność depozytariusza, o której mowa w art. 24 lub art. 34 dyrektywy 2009/65/WE, nie wpływa fakt powierzenia przez niego osobie trzeciej wszystkich lub niektórych z aktywów będących u niego na przechowaniu.

Artykuł 33

Kwestie dotyczące ewentualnych zmian i rozwiązania umowy

Państwa członkowskie wymagają, by strony umowy, o której mowa w art. 23 ust. 5 lub w art. 33 ust. 5 dyrektywy 2009/65/WE, zawarły w tej umowie przynajmniej następujące postanowienia dotyczące zmian i rozwiązania umowy:

- a) okres obowiązywania umowy;
- b) warunki, zgodnie z którymi umowa może zostać zmieniona lub rozwiązana;
- c) warunki niezbędne do ułatwienia zmiany depozytariusza na innego oraz, w przypadku takiej zmiany, procedura przekazania innemu depozytariuszowi wszelkich niezbędnych informacji przez pierwotnego depozytariusza.

Artykuł 34

Prawo właściwe

Państwa członkowskie wymagają, by strony umowy, o której mowa w art. 23 ust. 5 lub w art. 33 ust. 5 dyrektywy 2009/65/WE, określiły, że prawem właściwym dla tej umowy jest prawo macierzystego państwa członkowskiego UCITS.

Artykuł 35

Elektroniczne przekazywanie informacji

W przypadkach gdy strony umowy, o której mowa w art. 23 ust. 5 lub w art. 33 ust. 5 dyrektywy 2009/65/WE, zgodzą się na

korzystanie z elektronicznych środków przekazu w odniesieniu do części lub całości informacji wymienianych pomiędzy nimi, państwa członkowskie wymagają, by taka umowa zawierała postanowienia wymagające rejestrowania takich informacji.

Artykuł 36

Zakres umowy

Państwa członkowskie mogą zezwolić, by umowa, o której mowa w art. 23 ust. 5 lub w art. 33 ust. 5 dyrektywy 2009/65/WE, obejmowała więcej niż jedno UCITS zarządzane przez spółkę zarządzającą. W takim przypadku umowa zawiera wykaz UCITS objętych jej zakresem.

Artykuł 37

Umowa w sprawie poziomu usług

Państwa członkowskie zezwalają stronom umowy na ujęcie w umowie, o której mowa w art. 23 ust. 5 lub w art. 33 ust. 5 dyrektywy 2009/65/WE, bądź w odrębnej pisemnej umowie szczegółowych ustaleń dotyczących środków i procedur, o których mowa w art. 30 lit. c) i d).

ROZDZIAŁ VI

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

(Artykuł 51 ust. 1 dyrektywy 2009/65/WE)

SEKCJA 1

Polityka zarządzania ryzykiem i pomiar ryzyka

Artykuł 38

Polityka zarządzania ryzykiem

1. Państwa członkowskie wymagają, by spółki zarządzające ustanowiły, wdrożyły i utrzymywały odpowiednią i udokumentowaną politykę zarządzania ryzykiem, określającą rodzaje ryzyka, na którą są lub mogą być narażone UCITS, którymi zarządzają.

Polityka zarządzania ryzykiem obejmuje procedury niezbędne do umożliwienia spółce zarządzającej dokonania dla każdego zarządzanego przez siebie UCITS oceny narażenia tego UCITS na ryzyko rynkowe, ryzyko płynności oraz ryzyko kontrahenta, a także narażenia UCITS na wszelkie inne rodzaje ryzyka, w tym ryzyko operacyjne, które mogą być istotne dla każdego UCITS, którym zarządza.

Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających uwzględnienia w polityce zarządzania ryzykiem przynajmniej następujących kwestii:

- a) metody, narzędzia oraz ustalenia umożliwiające im wywiązanie się z obowiązków określonych w art. 40 i 41;

- b) podział obowiązków związanych z zarządzaniem ryzykiem w ramach spółki zarządzającej.

2. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających dopilnowania, by polityka zarządzania ryzykiem, o której mowa w ust. 1, określała warunki, treść i częstotliwość sprawozdań przedkładanych przez komórkę ds. zarządzania ryzykiem, o której mowa w art. 12, zarządowi, osobom zarządzającym wyższego szczebla, oraz w stosownych przypadkach, komórce ds. nadzoru.

3. Do celów ust. 1 i 2 państwa członkowskie dopilnowują, by spółki zarządzające uwzględniały charakter, skalę i stopień złożoności prowadzonej przez siebie działalności oraz charakter, skalę i stopień złożoności działalności UCITS, którymi zarządzają.

Artykuł 39

Ocena, monitorowanie i przegląd polityki zarządzania ryzykiem

1. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających oceniania, monitorowania i okresowego dokonywania przeglądu:

- a) adekwatności i skuteczności polityki zarządzania ryzykiem oraz ustaleń, procesów i metod, o których mowa w art. 40 i 41;
- b) poziomu przestrzegania przez spółkę zarządzającą polityki zarządzania ryzykiem oraz ustaleń, procesów i metod, o których mowa w art. 40 i 41;
- c) adekwatności i skuteczności środków podjętych w celu wyeliminowania nieprawidłowości w funkcjonowaniu procesu zarządzania ryzykiem.

2. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających, aby powiadamiały właściwe organy ich macierzystego państwa członkowskiego o wszelkich istotnych zmianach procesu zarządzania ryzykiem.

3. Państwa członkowskie dopilnowują, by zgodność z wymogami ustanowionymi w ust. 1 była sprawdzana przez właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego spółki zarządzającej w sposób regularny oraz podczas przyznawania zezwolenia.

SEKCJA 2

Procesy zarządzania ryzykiem, narażenie na ryzyko kontrahenta oraz koncentracja zaangażowań w stosunku do emitenta

Artykuł 40

Zarządzanie ryzykiem i jego pomiar

1. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających przyjęcia odpowiednich i skutecznych ustaleń, procesów i metod na potrzeby:

- a) zarządzania ryzykiem, na jakie są lub mogą być narażone UCITS, którymi zarządzają, oraz pomiaru tego ryzyka;

- b) zapewnienia zgodności z limitami dotyczącymi ogólnego narażenia na ryzyko i ryzyko kontrahenta zgodnie z art. 41 i 43.

Wspomniane ustalenia, procesy i metody są proporcjonalne do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności spółek zarządzających i UCITS, którymi zarządzają, oraz są zgodne z profilem ryzyka UCITS.

2. Do celów ust. 1 państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających podjęcia następujących działań w odniesieniu do każdego UCITS, którym zarządzają:

- a) wdrożenie ustaleń, procesów i metod w zakresie pomiaru ryzyka niezbędnych do zapewnienia, że rodzaje ryzyka przejętych pozycji i ich wkład do ogólnego profilu ryzyka są dokładnie mierzone na podstawie rzetelnych i wiarygodnych danych oraz że te rozwiązania, procesy i metody są odpowiednio udokumentowane;
- b) przeprowadzanie, w stosownych przypadkach, okresowej weryfikacji historycznej w celu dokonania przeglądu ważności ustaleń w zakresie pomiaru ryzyka, w tym prognoz i szacunków na podstawie modelu;
- c) przeprowadzanie, w stosownych przypadkach, okresowych testów warunków skrajnych i analiz scenariuszy w celu uwzględnienia ryzyka wynikającego z potencjalnych zmian warunków na rynku, które mogą negatywnie wpłynąć na UCITS;
- d) ustanowienie, wdrożenie i utrzymywanie udokumentowanego systemu wewnętrznych limitów dotyczących środków stosowanych do zarządzania odpowiednim ryzykiem dla każdego UCITS oraz kontroli tego ryzyka, uwzględniając wszelkie rodzaje ryzyka, które mogą być istotne dla UCITS, jak określono w art. 38, i zapewniając zgodność z profilem ryzyka UCITS;
- e) dopilnowanie, by aktualny poziom ryzyka był zgodny z systemem limitów ryzyka przewidzianym w lit. d) dla każdego UCITS;
- f) ustanowienie, wdrożenie i utrzymywanie odpowiednich procedur, które w przypadku faktycznych lub przewidywanych naruszeń systemu limitów ryzyka danego UCITS pozwolą na szybkie podjęcie działań naprawczych w najlepszym interesie posiadaczy jednostek uczestnictwa.

3. Państwa członkowskie zapewniają stosowanie przez spółki zarządzające odpowiedniego procesu zarządzania ryzykiem płynności w celu dopilnowania, aby każde UCITS, którym zarządzają, było stale zgodne z przepisami art. 84 ust. 1 dyrektywy 2009/65/WE.

W stosownych przypadkach spółki zarządzające przeprowadzają testy warunków skrajnych pozwalające im ocenić ryzyko płynności UCITS w wyjątkowych okolicznościach.

4. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających dopilnowania, by profil płynności inwestycji UCITS w przypadku każdego UCITS, którym zarządzają, odpowiadał polityce umarzania ustanowionej w regulaminie funduszu, dokumentach założycielskich bądź prospekcie emisyjnym.

Artykuł 41

Obliczanie ogólnego narażenia na ryzyko

1. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających, by obliczały ogólne narażenie na ryzyko zarządzanego UCITS zgodnie z art. 51 ust. 3 dyrektywy 2009/65/WE, jako jedno z następujących:

a) dodatkowe narażenie na ryzyko i efekt dźwigni, którego źródłem jest zarządzany UCITS w związku z wykorzystaniem finansowych instrumentów pochodnych, w tym wbudowanych instrumentów pochodnych, zgodnie z art. 51 ust. 3 akapit czwarty dyrektywy 2009/65/WE, które nie mogą przekraczać całkowitej wartości aktywów UCITS netto;

b) ryzyko rynkowe portfelu UCITS.

2. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających obliczania ogólnego narażenia UCITS na ryzyko co najmniej raz dziennie.

3. Państwa członkowskie mogą zezwolić spółkom zarządzającym na obliczanie ogólnego narażenia na ryzyko na podstawie – w zależności od przypadku – metody zaangażowania, wartości zagrożonej lub innych zaawansowanych metod pomiaru ryzyka. Do celów niniejszego przepisu „wartość zagrożona” oznacza pomiar maksymalnej przewidywanej straty przy danym poziomie zaufania w określonym okresie czasu.

Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających dopilnowania, by wybrana metoda obliczania ogólnego narażenia na ryzyko była odpowiednia, uwzględniając strategię inwestycyjną UCITS oraz rodzaje i stopień złożoności wykorzystanych finansowych instrumentów pochodnych, a także udział, jaki mają w portfelu UCITS finansowe instrumenty pochodne.

4. W przypadku gdy – zgodnie z art. 51 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE – UCITS stosuje metody i instrumenty, w tym umowy odkupu lub transakcje udzielania pożyczek papierów wartościowych, w celu wywołania dodatkowego efektu dźwigni lub zwiększenia narażenia na ryzyko rynkowe, państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających uwzględniania tych transakcji podczas obliczania ogólnego narażenia na ryzyko.

Artykuł 42

Metoda zaangażowania

1. Jeżeli do obliczenia ogólnego narażenia na ryzyko stosowana jest metoda zaangażowania, państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających stosowania tej metody względem wszystkich finansowych instrumentów pochodnych, w tym wbudowanych instrumentów pochodnych, o których mowa w art. 51 ust. 3 akapit czwarty dyrektywy 2009/65/WE, niezależnie od tego, czy stosowana jest ona w ramach ogólnej polityki inwestycyjnej UCITS, w celu ograniczenia ryzyka czy też sprawnego zarządzania portfelem, o którym mowa w art. 51 ust. 2 tej dyrektywy.

2. Jeżeli do obliczenia ogólnego narażenia na ryzyko stosowana jest metoda zaangażowania, państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających przeliczenia każdej pozycji w finansowych instrumentach pochodnych na wartość rynkową równoważnej pozycji w aktywie stanowiącym bazę tego instrumentu pochodnego (standardowa metoda zaangażowania).

Państwa członkowskie mogą zezwolić spółkom zarządzającym na stosowanie innych metod obliczania, które są równoważne ze standardową metodą zaangażowania.

3. Państwa członkowskie mogą zezwolić spółce zarządzającej na uwzględnienie ustaleń dotyczących kompensowania zobowiązań i zabezpieczania podczas obliczania ogólnego narażenia na ryzyko, jeśli ustalenia te uwzględniają oczywiste i istotne ryzyko, a także prowadzą do wyraźnego ograniczenia narażenia na ryzyko.

4. W przypadku gdy stosowanie finansowych instrumentów pochodnych nie prowadzi do dodatkowego narażenia UCITS na ryzyko, w obliczaniu zaangażowania nie trzeba uwzględniać ekspozycji bazowej.

5. Jeżeli stosowana jest metoda zaangażowania, nie jest wymagane, aby tymczasowe pożyczki zaciągnięte w imieniu UCITS zgodnie z art. 83 dyrektywy 2009/65/WE były uwzględniane w obliczeniach ogólnego narażenia na ryzyko.

Artykuł 43

Ryzyko kontrahenta i koncentracja zaangażowań w stosunku do emitenta

1. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających dopilnowania, by ryzyko kontrahenta wynikające z pozagiełdowych finansowych instrumentów pochodnych podlegało limitom określonym w art. 52 dyrektywy 2009/65/WE.

2. Podczas obliczania narażenia UCITS na ryzyko kontrahenta, zgodnie z limitami określonymi w art. 52 ust. 1 dyrektywy 2009/65/WE, spółki zarządzające stosują dodatnią wartość wyceny rynkowej kontraktu na pozagiełdowe instrumenty pochodne z tym kontrahentem.

Spółki zarządzające mogą kompensować zobowiązania z tytułu pozycji w instrumentach pochodnych UCITS z tym samym kontrahentem, pod warunkiem że są one w stanie prawnie egzekwować ustalenia dotyczące kompensowania zobowiązań z kontrahentem w imieniu UCITS. Kompensowanie jest dopuszczalne jedynie w odniesieniu do pozagiełdowych instrumentów pochodnych w relacjach z tym samym kontrahentem i nie może dotyczyć innych ekspozycji, które UCITS może posiadać wobec tego samego kontrahenta.

3. Państwo członkowskie może zezwolić spółkom zarządzającym na ograniczenie narażenia UCITS na ryzyko kontrahenta w transakcji, której przedmiotem są pozagiełdowe instrumenty pochodne, poprzez uzyskanie zabezpieczenia. Uzyskane zabezpieczenie jest dostatecznie płynne, tak aby możliwa była jego szybka sprzedaż w cenie zbliżonej do wyceny przed sprzedażą.

4. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających uwzględnienia zabezpieczenia podczas obliczania narażenia na ryzyko kontrahenta, o którym mowa w art. 52 ust. 1 dyrektywy 2009/65/WE, z chwilą gdy spółka zarządzająca przekazuje zabezpieczenie kontrahentowi w transakcji pozagiełdowej w imieniu UCITS. Przekazane zabezpieczenie może być uwzględnione według wartości netto tylko wówczas, gdy spółka zarządzająca jest w stanie prawnie egzekwować ustalenia dotyczące kompensowania zobowiązań z tym kontrahentem w imieniu UCITS.

5. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających obliczenia limitów koncentracji zaangażowań w stosunku do emitenta, o których mowa w art. 52 dyrektywy 2009/65/WE, w oparciu o ekspozycję bazową wynikającą ze stosowania finansowych instrumentów pochodnych na podstawie metody zaangażowania.

6. W odniesieniu do narażenia na ryzyko wynikającego z transakcji na pozagiełdowych instrumentach pochodnych, o których mowa w art. 52 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE, państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających uwzględnienia w obliczeniach każdego narażenia na ryzyko kontrahenta związanego z pozagiełdowymi instrumentami pochodnymi.

SEKCJA 3

Procedury wyceny pozagiełdowych instrumentów pochodnych

Artykuł 44

Procedury wyceny wartości pozagiełdowych instrumentów pochodnych

1. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających sprawdzenia, czy narażeniu UCITS na ryzyko związane z pozagiełdowymi instrumentami pochodnymi przypisano rzetelną wartość, która nie bazuje jedynie na notowaniach rynkowych przedstawionych przez kontrahentów tych transakcji pozagiełdowych oraz która spełnia kryteria ustanowione w art. 8 ust. 4 dyrektywy 2007/16/WE.

2. Do celów ust. 1 spółki zarządzające ustanawiają, wdrażają i utrzymują ustalenia i procedury zapewniające właściwą, przejrzystą i sprawiedliwą wycenę narażenia UCITS na ryzyko związane z pozagiełdowymi instrumentami pochodnymi.

Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających zagwarantowania, że rzetelna wartość pozagiełdowych instrumentów pochodnych podlega odpowiedniej, dokładnej i niezależnej ocenie.

Ustalenia i procedury dotyczące wyceny są adekwatne i proporcjonalne do charakteru i stopnia złożoności danych pozagiełdowych instrumentów pochodnych.

Spółki zarządzające spełniają wymogi określone w art. 5 ust. 2 oraz art. 23 ust. 4 akapit drugi w przypadku gdy ustalenia i procedury dotyczące wyceny pozagiełdowych instrumentów pochodnych wymagają wykonania pewnych działań przez osoby trzecie.

3. Do celów ust. 1 i 2 komórce ds. zarządzania ryzykiem przydziela się konkretne obowiązki i zadania.

4. Ustalenia i procedury dotyczące wyceny, o których mowa w ust. 2, są odpowiednio udokumentowane.

SEKCJA 4

Przekazywanie informacji na temat instrumentów pochodnych

Artykuł 45

Sprawozdania na temat instrumentów pochodnych

1. Państwa członkowskie wymagają od spółek zarządzających przedkładania właściwym organom ich macierzystego państwa członkowskiego, co najmniej raz w roku, sprawozdań zawierających informacje, które dają prawdziwy i rzetelny obraz typów instrumentów pochodnych wykorzystywanych dla poszczególnych zarządzanych UCITS, ryzyka bazowego, limitów ilościowych i metod stosowanych do szacowania ryzyka związanego z transakcjami na instrumentach pochodnych.

2. Państwa członkowskie dopilnowują, by właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego spółki zarządzającej kontrolowały regularność i kompletność informacji, o których mowa w ust. 1, oraz by organy te miały, w razie potrzeby, możliwość interwencji.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 46

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 30 czerwca 2011 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów oraz tabelę korelacji pomiędzy tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 47

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 48

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 1 lipca 2010 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący